

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:
Pe an 36 fr., pe șase luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sortorii nefrancați nu se primesc. — Manuscrisele nu se retrămit.

Nr. 39.

Luni, Marti 19 Februarie (3 Martie)

1885.

Brașov, 18 Febr. (2 Martie) 1885.

Nu de geaba se dice, că trăim în véculele telegrafelor și alu electricității. În săptămâna trecută ni s'a dat o probă eclatantă despre acesta.

Mercuri s'era a apărut în diarul nostru — Nr. 35 de Joi 14 Februarie c. — articolul, în care am solicitat împlinirea unei sante datorii a Românilor dela noi cătră eroii martiri dela 1784—5, cari au murit pe rotă acum o sută de ani, ca să pôta resări odată și pentru poporul nostru sôrele libertății.

Joi dimineața Escelența Sa Metropolitul din Sibiu primind acestu număr alu fôiei nôstre a fost așa de mult pêtursu de importanța lucrului, încâtu nici nu și-a terminat bine dejunul, ci s'a și aședat îndată la scriitor și luând a mânu o pênă de feru pe jumătate ruginită, a scris nenorocita circulară, ce am scos'o la lumină alaltaeri.

Încă în acea zi, Joi, s'a tipărit circulara de tipografia arhidieceșană, într'o mulțime de esemplare, cari, după ce le-a scrisu Metropolitul în cea mai mare iuțelă, s'au espedat protopresbiterilor gr. or. din țeră nôpșea, cu mare grabă. În locuri mai îndepărtate s'au trimis, precum aflăm, și telegrame, ca nu cumva preoții să cadă în „ispita, ce le-a pregătit'o“ fôia nôștră.

Escelența Sa arhierescă a desvoltat prin urmare în ziua de Joi o activitate și un zelu ne mai pomenit. Pecat și de o miă de orș pe cat, că această activitate și acestu zelu se preface în indolența cea mai condamnabilă, de câte ori este vorba de vre-o lucrare serioșă spre înaintarea intereselor bisericii se u spre apărarea ei de adevăratele pericole, ce-o amenință din tôte părțile.

Dacă e vorba să se convôce congresul naționalu bisericescu pentru ca să pôta funcționa regulat „organismulu bisericii“, — cu privire la care Escelența Sa din Sibiu fățareșce în circulara memoratâ atâta îngrijire — atunci uită pe catele pe masa Metropolitului actele, cari nu ceru decâtu subsemnatura acestuia. Afaceri urgente bisericesci zacu cu grămada pe masa Escelenței Sale numai și numai, pentru că nu gășese timp de a-le pune iscălitura și a-le predă ômenilor din cancelaria sa, ca să le espedeze.

Și cu tôte aceste Metropolitul Mironu este în stare de a compune o circulară destul de lungă, de a subscrie sute de esemplare din ea și a scrie pe lângă acesta și o mulțime de telegrame într'o singură zi, când e vorba să aducă unu nou serviciu guvernului și politicei sale nedrepte.

Îl credeam bolnav, dar acum cu durere trebuie să deducem, că Metropolitul Mironu pare a fi lipsit chiar de buna voință cătră cauza sântă a bisericii și a națiunei, căci ne-a dovedit cu această ocașiune, că dacă voeșce pôte fi și activ și pôte desvoltă chiar o mare iuțelă, acomodată spiritului seculului, în care trăim. Din nenorocire însă elu scie să fiă activ numai când se află în serviciul „politicei fluctuante“, nu și atunci când acesta o pretindă adevăratele interese ale bisericii și ale națiunei.

A intră în vorbă cu Escelența Sa asupra întrebării, că ce felu de omu a fost Horia, ar

însemnă după cele petrecute, a profană sântenia martiriului acestu mare și nobil Român. Ajunge, credem, ai spune Escelenței Sale, că dacă ar trăi Horia, noi pe Escelența Sa nu l'amu ține demnu nici măcar de a-i legă curelele dela opinci.

Ne mărginimu dêr numai de a probă, că circulara Escelenței Sale dela 14 Februarie anul, curentu, este plină de contradicții și că susține pe lângă acesta nisce neadevăruri flagrante cu privire la istoria și la actualitate.

Dice Escelența Sa, că ținerea unor parastase „rituale“ pentru martirii nôștri naționali dela 1785 este o demonstrațiune politică. Atunci ori și ce rugăciuni pentru ori și ce morți, cari în viața au avut unu rol politicu, trebuie să fie demonstrațiune și atunci nimeni nu se mai pôte rugă nici pentru honveșii căduți la 1848, nici pentru legionarii lui Iancu nici pentru Deak, nici pentru unu Șaguna și Gojdu etc., căci și aceștia din urmă au fost ômeni distinși politici.

Môrșea este, care singur egalizează tôte, nimicind deosebiriile dintre ômeni. Unde rămâne dêr creștinismulu Escelenței Sale, dacă și între morți, față cu rugăciunile pentru sufletele lor, vrea să facă deosebire? Dacă nu iertă ca preoții să se roge pentru nisce morți numai și numai din causă că aceștia, când erau în viața, s'au luptat în contra unor domni feudali tirani, cari erau de naționalitate unguri? Și de când se preface biserica „într'unu teremu alu luptelor politice“ prin aceea, că preoții și poporul se roga pentru sufletele unor creștini, cari au murit înainte de acesta cu o sută de ani?

Întrebăm mai departe de este posibilu ca bisericile, cari trebuie să se roge pentru bun și răi, pentru amici și inimi, să fie „profanate“ prin ținerea de parastase rituale? Escelența Sa vorbeșce totu numai de „biserica națională“ de „altarulu pietății religioșe și naționale“. Ei bine, dacă e vorba de „pietate națională“ atunci se pôte ôre documenta acesta mai bine, decâtu prin ținerea de rugăciuni pentru acei creștini români, cari și-au jertfit viața spre a scâpa națiunea de jugulu unei tiranii ne mai suportabile?

Ridicululu circulașei consistă în mirarea Metropolitului, că fôia nôștră a propus ținerea parastasului tocmai în pasesim. Nu cumva ar fi vrut Escelența Sa ca parastasulu să se țină în cășlegi și să-i urmeze vr'unu balu strălucitu, la care pôte mai ușor ar fi putut lua parte și Escelența Sa?

Dar situațiunea poporului nostru este multu mai tristă și fapta Escelenței Sale multu mai degradătoare pentru națiunea nôștră, de câtu ca se putem glumi în aceste momente.

Este forte durerosu pentru noi Români, că și după o sută de ani se mai gășesc Archierei, cari rămnesc la laurii unui Gedeon Nichitici. Dar Sêrbulu Nichitici, când a scris circulara sa în contra lui Horia, se afla cel puținu în fața unei crâncene revoluțiuni. Ce a îndemnatu însă pe Mironu, ne-Românulu, de a da o a doua edițiune a acelei circulașe după o sută de ani? —

Nu Horia și cu soșii se au avut „unul rolu tragicu în istoria poporului nostru.“ Tragicu a fostu numai sfârșitul lor.

Dar în adevêr tragicu a fostu și este rolulu Gedeonilor și alu Mironilor.

Parastasele întru pomenirea martirilor nôștri din 1784—85.

Alba-Iulia, în 16 Fauru 1885.

Ziua de aș de tristă memoriă a morții celor trei mucenici naționali cari și-au versat sângele lor în otarul acestui orașu, nu a putut rămâne neînproștată în memoria urmașilor acelu bravu popor, care după puțintele lui și după vitregele jurștări din trecut și cele prezente — totdeuna și-a împlinitu datorița față cu patria și cu tronulu. Cu totu aparatulu de terorizare pus în mișcare de cătră șovinistii nôștri contrari, aș s'a ținutu în biserica ortodoxă unu parastasu solemn în memoria martirilor Horia Ursu Nicola, Ioană Oarga Cloșca și Georgiu Crișanu.

Sêmțulu de doliu și rugăciunile ferbinți înălțate cătră Dumneșu pentru sufletele lor voru aduce binecuvântarea peste fii poporului, care scie a păstra în memoria sa faptele bărbatilor cari ș'au jertfitu cu bună credință sângele lor pentru ruperea lanțului de robie, în care zăcea neamulu românesc.

Nu au fostu hoși acești ômeni, nici soșii lor, precum bucină vrășmașii nôștri chiar și în ziua de aș, căci principiile pentru cari au luptat consună chiar cu acele, ce le-a dus la îndeplinire Revoluțiunea francesă mai târziu cu câțiva ani, și cari s'au primitu de salvatore chiar de tôte lumea civilizată.

Nu au fostu pe cate de espiașu prin môrșea lor, căci ce s'a întemplat în timpul acelei revoluțiuni nu se pôte nici asemena cu crudelițțile feudalilor comise în patru veacuri asupra poporului românesc, în care timp Românulu eră privitu de dobitoșu, și era folositu contra ori căru dreptu la munca silnică, ba vieța unui Român era prin lege prețuită la prețu de 12 fl. — care dispoșiune era, între altele multe, cea mai mare batjocură asupra unei ființe omeneșci și în nici o parte a lumii, nu se va puté afla o atare dispoșiune, prin care unu popor întregu să fie fostu espiașu la atâtea nelegiuri și despoieri precum a fostu în acele timpuri neamulu Românesc în țera Ardealulu.

Dovadă despre aceste triste stări a lucrurilor de atunci o vedem chiar în autografulu neuitatulu împêratu Iosifu II-lea, față cu caro documentu buhele de scriitor falș voru trebui să dispară în întunereculu, de unde au venit cu defaimările lor cu totu.

Cumcă stăpânii țilei nici aș nu s'au putut desbracă de barbarulu sêmțu de apăsare și cumcă tare se temu de cea mai mică mișcare, se vede chiar din uneltirile lor ce le-au însenat în ziua acesta. Cu denunțiașuni false au sedus pe ocârmuire a pune în mișcaro chiar și armata c. r. contra unor lucruri închipuite. La ordinu mai înaltu de eri dela amêș s'a pus mai multe companii de cătane pe picioru înarmat și priveghiază ziua și nôpșea ca să sară întru ajutoru pentru a oprî nu sciu ce grozâvenii, cu cari nisce blâștașii au lășit spaimă la organele mai înalte.

Așa s'a denunțat cumcă ôcreare inteligentă român din locu va ridică unu monumentu de marmoră nêgră pe locul pierdării, ba și inscripțiunea s'a fostu fabricatâ de acei denunțanți.

Aș nôpșea au pornit totu din cauza țilei comemorative o mulțime de gendarmi — se dice că vr'o 200 inși — cătră Câmpeni, pentru a se bate cu — fantomele.

Aceste sunt faptele ômenilor, cari ocârmuiescu și nu ne dau nici pace, când noi ne purtăm liniștitu, ci din contră ei cu scornituri și defaimări voiescu a ne strica nou, pe când tôte aceste sunt apte numai pentru a compromite chiar pe cei ce le pun la cale, și sunt vrednice de risulu lumii.

E tristă că, în locu să ne dea măcaru drep-

Cursul la bursa de Viena din 28 Februarie st. n. 1885.

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Rentă de aur, Rentă de hârtie, Imprumutul căilor ferate, etc.

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Februarie st. v. 1884.

Table with 3 columns: Item name, Cump. (Buy), and vënd. (Sell). Items include Renta română (5%), Renta rom. amort. (5%), etc.

Cursul pieței Brașov

Table with 3 columns: Item name, Cump., and Vënd. Items include Bancnote românesce, Argint românesc, Napoleon-d'ori, etc.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutungeria lui I. Gross.

Comande din provincie se execută punctual

Pentru sezonul de primăvară

Toalete

de promenade, de mirese

și de casă

Mantale de ploie, Jaquete și Mantile după cea mai nouă modă

se confecționează de grabă și cu prețuri moderate

Kovácsnai & Keresztesy

în salonul lor de confecțiuni de dame

Brașov (piața mare.)

Mostre se trimitt la cerere franco.

Anunțăm acelor onorați cetitori, țării vor bine voi a se abona la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numeri dela începutul anului 1885 prin urmare pot să aibă colecțiunea completă.

Iosif Both

ceasornicar, optician și mecanician

IN BRAȘOV, strada poștei Nr. 661.

recomandă depositul său bine asortat de

ceasornice de Helveția, pendule, ceasornice în provasă și de Schwarzwald,

apoi toate produsele optice,

mai cu seamă OCHELARI șlifuiți optic-periscopici de aur, argint, nichel, oțel și os.

Se recomandă și la turnisare de

orologie pentru biserici

de construcțiune esecelentă; în fine spre aședare de telegrafuri de odăi și de legături telefonice.

TOTE REPARATURILE DE RESORTU

se efectuează iute și estin cu garanție.

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Main table with 4 columns: Line (Predeal-Budapesta, Budapesta-Predeal, Teiuș-Arad-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș), Station, and Time for different train types (accelerat, persoane, omnibus).

Nota: Orela de noapte sunt cele dintre liniile grose.